

Tunnistetiedot poistettu

Käännös C-334/19 – 1

Asia C-334/19

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

24.4.2019

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Landgericht Stuttgart (Stuttartin alueellinen alioikeus, Saksa)

Ennakkoratkaisupyyntöpäätöksen tekemispäivä:

28.3.2019

Valittaja:

Eurowings GmbH:

Vastapuolet:

GD

HE

IF

Landgericht Stuttgart

Välipäätös

Asiassa

1) GD, [– –]

– kantajana ja valituksen vastapuolena –

2) HE, [– –]

– kantajana ja valituksen vastapuolena –

3) IF [– –] [– –]

– kantajana ja valituksen vastapuolena –

– –

vastaan

Eurowings GmbH [– –]

– vastaajana ja valittajana –

[– –]

jossa on kyse EY-asetuksen N:o 261/2004 7 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisten korvausten maksamisesta **[alkup. s. 2]**

Landgericht Stuttgartin 5. siviiliasian jaosto [– –] on 21.2.2019 pidetyn suullisen käsittelyn perusteella 28.3.2019 päättänyt seuraavaa:

1. Asian käsittelyä lykätään.
2. Euroopan unionin tuomioistuimelle esitetään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan nojalla seuraava ennakkoratkaisukysymys:

Onko matkustajille heidän lennolle pääsyä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta 11.2.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 261/2004 säännöksiä, erityisesti sen 5 artiklan 3 kohtaa, tulkittava siten, että se, että huomattava osa sellaisen lentoliikenteenharjoittajan lentohenkilökunnasta on spontaanisti poissa töistä sairauden vuoksi (ns. villi lakko), joka on vuokrannut asetuksen 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettulle lennosta vastaavalle lentoliikenteenharjoittajalle lentokoneen ja miehistön (wet lease), mutta ei ole lennosta toiminnallisessa vastuussa, vaikuttaa siten, että lennosta vastaava lentoliikenteenharjoittaja ei myöskään voi vedota asetuksen 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuihin poikkeuksellisiin olosuhteisiin vastaavasti kuin [17.4.2018 annetussa tuomiossa Krüsemann ym., C-195/17, C-197/17–C-203/17, C-226/17, C-228/17, C-254/17, C-274/17, C-275/17, C-278/17–C-286/17 ja C-290/17–C-292/17 (EU:C:2018:258)] – –? **[alkup. s. 3]**

Perusteet:

I.

1. Kantajat vaativat vastaajalta kukin 400 euron suuruisen korvauksen eli yhteensä 1 200 euron maksamista matkustajille heidän lennolle pääsyä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY)

N:o 295/91 kumoamisesta 11.2.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 261/2004 (jäljempänä lentomatrustajien oikeuksista annettu asetus) 7 artiklan 1 alakohdan b alakohdan ja sen perusteella, miten unionin tuomioistuin on kyseistä säännöstä tulkinnut lennon pitkäaikaisen viivästymisen osalta, sekä korkoja ja asianajokuluja.

2. Kantajat olivat varanneet vastaajalta ajankohdalle 12.9.2017 lennon, jonka numero oli EW 2695, Rhodokselta Stuttgartiin. Lennon oli aikataulun mukaan määrä saapua Stuttgartiin klo 22.35 (paikallista aikaa). Lentokone laskeutui Stuttgartiin tosiasiallisesti vasta seuraavana päivänä klo 15.36. Rhodoksen ja Stuttgartin välisen lennon pituus on yli 1500 km ja alle 3500 km. Lento oli määrä suorittaa Air Berlinin koneella, jonka vastaaja oli vuokrannut miehistöineen ns. wet lease -sopimuksella.
3. Koska saapuminen määräpaikkaan viivästyi yli kolme tuntia, kantajat vaativat vastaajalta kirjallisesti 18.9.2017 korvausten maksamista. Vastaaja hylkäsi vaatimuksen kirjeellä 7.12.2017, koska Air Berlinin lentohenkilökunnasta suuri osa oli ollut 12.9.2017 poissa töistä sairauden vuoksi. Kantajien edustajat vaativat vastaajalta vielä kirjeellä 22.1.2018 korvausten maksamista. Vastaaja ei suostunut vaatimukseen.
4. Asianosaisten kesken on riidanalaista, onko vastaajaa pidettävä lentomatrustajien oikeuksista annetun asetuksen 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettuna lennosta vastaavana lentoliikenteenharjoittajana, jolloin sillä on passiivilegitimaatio; [alkup. s. 4] voiko vastaaja vedota lentomatrustajien oikeuksista annetun asetuksen 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuihin poikkeuksellisiin olosuhteisiin, joita ei olisi voitu välttää, vaikka kaikki kohtuulliset toimenpiteet olisi toteutettu, kun otetaan huomioon vastaajan väittämän mukaan ilmennyt Air Berlinin henkilökunnan joukkopoissaolo; ja onko kantajilla oikeus korvaukseen tuomioistuimen menettelyä edeltäneenä aikana syntyneistä asianajokuluista.
5. Amtsgericht Nürtingen (Nürtingenin alioikeus) hyväksyi kanteen 19.7.2018 antamallaan tuomiolla [- -] sillä perusteella, että vastaajalla oli lennosta vastaavana lentoliikenteenharjoittajana passiivilegitimaatio, että se ei voi vedota korvausta koskevan oikeuden poissulkeviin poikkeuksellisiin olosuhteisiin Air Berlinin lentäjien sairauslomista johtuvaan joukkopoissaoloon, joka on selitettävissä vain ns. villillä lakolla; kantajilla oli oikeus vaatia korkoja ja tuomioistuimen menettelyä edeltäneenä aikana syntyneitä asianajokuluja.
6. Vastaaja teki Amtsgerichtin tuomiosta valituksen, jonka hylkäämistä kantajat vaativat. Vastaaja vaati asiaa ensimmäisenä oikeusasteena käsitellessä tuomioistuimen tuomion muuttamista ja kanteen kumoamista ja toissijaisesti asian käsittelyn lykkäämistä ja ennakkoratkaisun pyytämistä unionin tuomioistuimelta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 267 artiklan 3 kohdan nojalla asianosaisten välillä riidanalaisesta lentomatrustajien oikeuksista annetun asetuksen tulkinnasta:

[Ennakkoratkaisukysymyksen muotoilua koskeva ehdotus] [– –] [**alkup. s. 5**]

8 [– –]

9 Vastaaja väittää lisäksi, että se ei ole lentomatkustajien oikeuksista annetun asetuksen 2 artiklan b alakohdassa tarkoitettu lennosta vastaava lentoliikenteenharjoittaja ja että sillä ei – toisin kuin [17.4.2018 annetussa tuomiossa Krüsemann ym., C-195/17, C-197/17–C-203/17, C-226/17, C-228/17, C-254/17, C-274/17, C-275/17, C-278/17–C-286/17 ja C-290/17–C-292/17 (EU:C:2018:258)] – ollut mitään mahdollisuutta välttää Air Berlinin lentäjien töistä pois jäämistä.

II.

10 [– –]

11 Valituksen ratkaisu riippuu unionin tuomioistuimen edellä päätösosassa esitettyyn ennakkoratkaisukysymykseen antamasta vastauksesta.

12 Siltä osin kuin kyse on siitä, että huomattava osa lentoyhtiö Air Berlinin, jolta vastaaja oli vuokrannut lentokoneen miehistöineen wet lease -sopimuksella, lentomiestöstä oli sairauden vuoksi poissa töistä, erityisesti kun otetaan huomioon vastaajan esittämä tagesschau.de:n 12.9.2017 julkaistu artikkeli [– –], jonka mukaan spontaanisti ilmenneiden sairauspoissaolojen taustalla olivat Air Berlinin myyntiä koskevat riitaisuudet, asiaa käsittelevä jaosto lähtee siitä, että kyseessä on ”sovittu toiminta“ ja siten, kun otetaan huomioon [17.4.2018 annettu tuomio Krüsemann ym., C-195/17, C-197/17–C-203/17, C-226/17, C-228/17, C-254/17, C-274/17, C-275/17, C-278/17–C-286/17 ja C-290/17–C-292/17 (EU:C:2018:258)], ns. villi lakko. Herää kysymys siitä, eikö vastaaja kuitenkin voi vedota lentomatkustajien oikeuksista annetun asetuksen 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuihin poikkeuksellisiin olosuhteisiin, koska se on lennosta vastaavana lentoliikenteenharjoittajana [**alkup. s. 6**], jolla on toiminnallinen vastuu, vastuussa tästä villistä lakosta samalla tavoin kuin jos kyse olisi sen omasta lentohenkilökunnasta? Tässä tapauksessa valituksella ei olisi menestymisen mahdollisuuksia.

13 Valitus voisi sen sijaan menestyä, jos lähdetäisiin siitä, että ns. villi lakko, joka koskee Air Berlinin, joka on vuokranantaja eli wet lease -sopimuksessa tarkoitettu vuokranantaja, henkilökuntaa, johtaisi siihen, että vastaaja voisi vedota lentomatkustajien oikeuksista annetun asetuksen 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen poikkeuksellisten olosuhteiden ilmenemiseen sen vuoksi, että vastaajalla ei vuokralaisena eli wet lease -sopimuksessa tarkoitettuna vuokraajana ole mahdollisuutta hallita tai lakkoo tai vaikuttaa siihen.

14 Tässä yhteydessä asiaa käsittelevä jaosto on taipuvainen katsomaan, että siltä osin kuin kyse on mahdollisuudesta vedota lentomatkustajien oikeuksista annetun asetuksen 5 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja 7 artiklan mukaisesti korvausta vaativia lentomatkustajia kohtaan kyseisen asetuksen 5 artiklan 3 kohdassa

tarkoitettuun korvausvastuusta vapautumiseen, vastaajan ei sen vuoksi, että se on vuokrannut lentokoneen miehistöineen Air Berliniltä wet lease -sopimuksin, pidä olla paremmassa eikä huonommassa asemassa siihen nähden, että se olisi itse suorittanut lennon, eikä olisi vuokranantajan eli wet lease -sopimuksessa tarkoitetun vuokranantajan lentohenkilökunnan villin lakon yhteydessä voinut vedota tässä asetuksessa tarkoitettuihin poikkeuksellisiin olosuhteisiin. Muutoin lennosta vastaavan lentoliikenteenharjoittajan velvollisuus riippuisi siitä, käyttääkö se omaa lentokonetta ja miehistöä vai wet lease -järjestelyn kautta vuokralle antavan lentoliikenteenharjoittajan konetta ja miehistöä. Toisenlainen päätelmä olisi myös ristiriidassa lentomatrustajien oikeuksista annetun asetuksen johdanto-osan seitsemännen ja ensimmäisen perustelukappaleen kanssa.

[Vastaajan ehdottamaa ennakkoratkaisukysymyksen muotoilua koskevia huomautuksia] [--]

16 [--] [alkup. s. 7] [--]

17 [--]

[--]

TYÖASIAKIRJA